



Stadsträdgården

Stadsträdgården, eller "Stadens Park" som den kallas i Gustaf Frödings dikt om skalden Wennerbom, räknar sina anor tillbaka till år 1861.

Ursprungligen trädgårdsmästarskola

Initiativet till Stadsträdgården togs redan 1857 av Värmlands Hushållningssällskap, som önskade att flytta sin Trädgårdsmästarskola från Carlberg i Grums till Karlstad. Trädgården började anläggas år 1863.

Genom tillkomsten av det kombinerade växt- och skolhuset, i dagligt tal Orangeriet, år 1865, fick skolan säte i trädgården och en mer reguljär verksamhet med ekonomiträdgård och plantskola kunde påbörjas. Skolan upphörde år 1876 med Hushållningssällskapet som huvudman, men fortsatte om än i mindre omfattning i trädgårdens regi till år 1895. Idag är både Orangeriet och Expositionshuset, som byggdes av Hushållningssällskapet år 1862, i privat ägo.

Den vackra fontänen

Karlstads Spritförsäljningsbolag skänkte 1893 en vattenkonst med cistern till Stadsträdgården. Enligt beslut i Trädgårdsstyrelsen 1894 skulle vattenkonsten hållas öppen från och med den 12 maj på vardagsaftnar mellan klockan 19-20 och på helgdagar mellan klockan 13-14 och 19-20, såvida ingen ogynnsam väderlek rådde.

Snart tyckte man att vattenkonsten var i minsta laget och 1896 köpte Trädgårdsstyrelsen en större fontän från J.& C. G. Bolinders Mekaniska Verkstads AktieBolag i Stockholm. Fontänen var försedd med fyra skålar och som extra tillbehör vattensprutande grodor. Fontänen anslöts till stadens nya vattenledningsnät. Denna vackra fontän är fortfarande i drift men idag kommer vattnet från Orrholmsviken.

Orangeriet

Stadsträdgårdsmästarens bostad var i Orangeriet, ett kombinerat skolhus, växthus, elevhem och bostad för stadsträdgårdsdirektören. Orangeriet var färdigt 1865 men krävde med tiden omfattande ombyggnader. Bland annat fukt från växthusdelen ställde till mycket problem.

Populär restaurang brann

En så vacker park måste naturligtvis ha en restaurang resonerade man. År 1870 byggdes den första restaurangen. Byggnaden fanns kvar till år 1900 då den ersattes av en större och modernare byggnad helt i trä. Genom en pyromans verk år 1959 blev restaurangen lågornas rov och en epok gick i graven. Det skulle dröja ända till år 2004, då Café Trägår'n öppnade portarna, innan trädgårdens besökare skulle kunna njuta av en fikastund under de mäktiga trädens kronor igen.

Stadsträdgårdsmästare

Karlstad stad tog över Stadsträdgårdsmästeriet 1922 och då inrättades även tjänsten som stadsträdgårdsmästare med ansvar för stadens alla parker. Den förste stadsträdgårdsmästaren började 1 juli 1922 och hette C G Gustafsson. Sedermera bytte han namn till Glinge. Karlstads sista stadsträdgårdsmästare var Ingvar Hember. Tjänsten som stadsträdgårdsmästare upphörde 1987.

Stadsträdgården idag

Stadsträdgården kom efter branden att ligga mer eller mindre i träda till år 1993. Då beslutade Karlstads kommun att Stadsträdgården skulle återupprustas. Man beslutade att parken, som från början var byggd i den engelsk Viktorianska parkstilen, skulle upprustas enligt denna stil. De ståtliga träden från den ursprungliga planteringen behölls och fick utgöra stommen vid upprustningen. Parkens yta är idag 5,5 hektar.

Varierat blombud

I Stadsträdgården växer idag cirka 800 olika arter och sorter av buskar, träd och blommor. Parken har en "Woodland garden" med perenna växter i lundmiljö samt en Rhododendronsamling av såväl arter som hybrider.

För vårbloomingen finns ett rikhaltigt utbud av Azaleor i olika färger. Av den sägenomspunna magnolian finns inte mindre än ett 40-tal exemplar i parken. Gammeldags och historiska rosor finns i Rosenträdgårdens buxbomsparterrer. De sommarblommor som finns i stadens rabatter och planteringskärl visas upp i en utställningsrabatt.

Naturvärden

I Stadsträdgården växer gamla och grova träd av framförallt ek, poppel, alm, lind, lönn och bok. Träden ger goda förutsättningar att hysa en intressant insektsfauna. I Stadsträdgården har de ovanliga insekterna större svampklobage, ekbarkborre och blanksvart trädmyra påträffats. Stadsträdgården är Karlstads fågelrikaste park vad gäller antalet häckande arter. De vanligaste fågelarterna är björktrast och ringduva, här häckar också arter som stare, svartvit flugsnappare, ärtsångare och trädgårdssångare.